

in na late takó, de shiba ene vřadike s shibo sravenřke vřadike na dvě strani perpógnjeno — raspéte řhtirvoglate okniza řtorite. Zhe se rařtlike na krishih s podresanimi ořtanki, ali s malimi vejizami terdno ne řprimejo, pervéřhi jih zhes krish s lizhjem ohlatno; ko bi bile terdno privesane, bi se vés v rařt sajédla, in male mladike bi se do řhkode potergale. Le to prepletanje mora delovez tako ravnati, de on řhibo, ki mu je na desni, proti řébi — ki mu je pa na levi, řad sa řeboj nařkrish potégne. Tako mora opletanje vřako léto řkosi in řkosi řtorjeno biti, dokler bo plot ř zhevljev viřok, kakor mora biti. Tiřte rařtlike, ki se v pletenju v krishih ravnó ne vdajo, natégni jih na pozhes narejene late, in pervéřhi jih, tako se bojo vdále. Kadar je sgorni krish řam sa-se, ali pa na lato pervéřsan, perréřhi sopet vse vejize, ki řo pred letam pognale, puřti pa mořhnim po zhevlju — řhibkim po 6 do 10 pavzov dolge rogovilize ali řhtremeljne; le to perresovanje morařh řtoriti nad popkami, ki řo ravnó po plotovi verřti oberņjeni, kir bojo is njih nove mladike sa perhodno povikřhanje plota řagnále.

S tem je sa leto oprávljeno. Na obéř strani ř podrésani mladi plot je sdaj 16 do 20 pavzov ali zol viřok (kakor *podoba* 10. kaře.) Ne posabi tudi v tem letu řadila zhiřto opléti, in rahlo ga okopati.

Opravila v petim létu.

(Glej *podoba* 11. in 12.)

Na řpomlad ali řhe prejšhno řésen řazhni v drugo prepletati; pervéřhi drugo verřto ravnih paliz ali lat. zhevelj verř pervih; perréřhi vse na novo pognane mladike do dvéř — tréř — in řhterih popkov ali ozhéř tako, de pořledne okó per řési podolgama po palizah kaře; řtrebi vse pořtránske nepotrebne rařtlike; poglej in pervéřhi jih ravnó takó, kakor poprejšhniga léta. řpletene okniza řo sdaj řhe 28 do ř32 pavzov od tal viřoke (kakor *podoba* 11. kaře).

Plotovo řadilo gre tudi zhiřto opléti in okopati. Ko bi plot zřverřto ne rařtil, bi bilo řnamnje, de je v řlabo perřt vřajen. Temu se kmalo pomagá: potroř řad pořno řésen s řnojem, de zhesimo řeshí, na prihodno řpomlad pa řnoj s řemljo řagrébi, řamo to varuj, de ga prebliso řebla, ali do koreniniz ne perpravířh.

Opravila v řhéřtim letu.

Le te řhe prezej viřoke vřadike pořhenejo med letam pořtránskih vejiz bres řhřevila, kterih vřih s nořham poresati mogořhe ni; řatorej ři je treba take řhkarje napraviti, s njimi vse řtránske řhibize, do dvéř ali tréř pavzov od řréde plota merivřhi perřtrizhi, řamo letni poganjki naj do řtorjeniga letářhniga opletanja ořtanejo. Potem, kadar je řadilo po obéř strani řavnó perřtrířheno, se plot sopet sa eno řtopnjo po zhevlju viřhi

v krishe poplete; sdaj perve rařtlike na remeljne pervéřhi, in njim létne poganjke perréřhi; tako delaj sa naprej, dokler ti bo plot dořti viřok.

Kdor bi hotel le ř zhevlje viřok plot řrediti, řna tudi v tem letu prepletanje dokonzhati, zhe se mu perve rařtlike řadořti dolge in mořhne řdijo. Zhe se plot v rařtu kje kaj vlékne, ali s bunká, se morájo tam terdni koli řabiti, in na-nje plot na ravnó nategniti.

Kako gre dalje ternovim plotu řtréřhi?

Kadar je plot perpravne viřokóřti dorářtil, ga morařh vřako léto dvakrat lizhno in zhedno perřtrizhi, namrežh: řpomlad preden je řozhen, in po létu, kadar se řok vřlavi, to je: en téden pred kréřam — in en téden po kréřu. To delo gre urno od rok; neki pridén delovez perřtrířhe na dan řto řeshnov po dolgama po obéř strani řplotá. Gledati je sdaj pri obresovanju, lih kakor od řazhetka, de se mu na strani řhirje řasrařhati ne dá, kakor do pol zhevlja, tako bo plot prav lep in řilno góřt pořtal. Lefkoviz.

Sa hiřhne potrebe kaj. *)

V řpredimikovimu řlistu téř noviz ř7. řhřevila, řim „Pomořhik soper řhurke in podgane“ bral, kteriga mi ne gre zhiřlati řavoljo prevelikih nevarnořti, ki řnajo is njega is-řajati; te le řo: Podgane miřhizniga řljupila napařti ře, omamljene řasijo in ře potikájo po řéni, řlami, řlevih, řajřlih, řhitnizah, kjer řem ter tje řtrup pokořlajo, in s njim piřho in druge rezhi pořvinájo; zhe tedaj řhivinzhe take ořkrunjene kerme doři, ali drugo is pořtrupenih řajel je, ře řgrudi in kmali pogríne. Taka neřreřha ře je pred nekimi ř45 letmi Medvodami ali v řblishni okolizi perřpetila, kjer je nekimu kmetu vezh od podgan ořtrupenih krav pořerkalo.

Pravi in neřhkodljivi lek podgane řregnati je pa morřka zhebula (Meerzwiebel), ktera ře v vřlki řlikarni, lih tako tudi v mnogih řhtazunah, **) pořebno v řterřti na prodaj doři.

Vřemi nekterih morřkih zhebul, olupi řim řorno kořho, řreřhi jih na řmajhine kořzhike, kuhaj jih v kotlu ali lonzu tako dolgo, de ře do dořriga řas-kuhájjo, pořuj to klejářto vodo, bres de bi je prezedil, s turřhizhno ali řajdovo moko, dořro premeřhaj vse řkupej, tako, de bo řljupili enako, ter pomeřhi kořzhike od tega řljupila kje, koder podgane řade řtikájo; bořh řvidil, de bodo řhe pervo nořh vse, ktere bodo tega řljupila okuřile, pořepale. Po takim delu bo vřaka hiřha, ki podganam take vezhérje le dvakrat napravi, gotovo tazih gořtov kmali ořhiřhena in pořrebljena. V řterřtu jih je od tega řmeřa v neki-

*) Pořluřhajmo od druge řtrani! Řadi dámo nařh řlist v řasmeno nařprotnih řvednořti. Neřreřdeliřtvo je ořnova vřredniřtva, ravnó potém bodo tudi nařhe Novize obzhnokoriřtne, in gotovo bo vřaziga piřavza řvojiga řpiřka veřelilo, ko bo řvidil, de je njegovo piřanje pařljivih bravzov najdilo, zhe ravnó niřo s njim enih miřel in enakih řkuřhinj. Vřredniřtvo pa pořebno veřelí, de řo nařhi řlubi řlovenzi dalezh od vřake řrařti, in le s řahlimi řeředi řvoje miřli řasodevájjo in eden drugiga, kar je nar prijetniřhiga, s priřasnořtjo pořuzhé.

**) Morřko zhebulo po řhtazunah prodájati pa je tudi prepovedano, řhe v řlikarni je ne doři niřzhe, kdor pride bres řdravitelnoviga řapiřka po njo, řakaj v řlikariřnim řapiřku (Pharmacopea) je s řsasnamņevana, to je, de je ni komur bi bilo prodájati, řato, ki ni is ředa nedolřnih řlikariř.

mu f-hranu (Magazin) v eni fami nozhi zhes 50 ja zelo zhes 100 glav poginilo. Tode le pasiti je treba, de pi in mazhke sraven ne pridejo, od tega ljupila jesti kaj, bi snali lih tako, ko podgane pozerkati. Ako bi jele pa fzhafama is fofedftva druge prihajati, tako jim ponovi rezheno pojedno ali vabilo.

Ta lek bi bil morebiti tudi kmetovavzam, kterim misli in kertovi po njivah in travnikih rasgrajajo, svetovati in perporozhiti, de bi jih potrebili. Lahko bi vsaki gospodar na svoji njivi ali travniku nektre kozhike imenovaniga ljupila po kertinah in mislih luknjah potaknil, in te marzhesa morebiti saterl.

Morde bi bil ta perpomozhik tudi soper shurke *) dober? — Peter Alefh, korar.

Oznanilo.

(Srbske novine in Podunavka.) Marsikteri zmed naših bravcov morde ne vedo, de mi celo v daljni Turčii s-rodne brate imamo, brate, ki izhajajo z nami vred iz ravno tistiga velikiga slavjanskiga plemena in z nami en jezik z malimi razločkami govore. Mi tukaj prepustivši druge napomnimo samo Serbo-Ilire, kteri v poslednih časih otrešivši turški jarem pod samoblastnim vladanjem stojé in si svojo zemljo in svoje ljudstvo do vikši in vikši stopnje omikanja in blagostanja povzdigniti neprestano perzadevajo. Bero tudi naše „Novice“ in jih, kakor nas sami zagotovijo, brez truda zastopijo, kar s tim dokazujejo, de večkrat sostavke iz naših Novic v svojih časopisih oznanujejo. Zato tudi mi naznanje damo de v Belgradu, poglavitnimu mestu Serbie, časopis „Srbske novine“ po dvakrat v tednu s cirilskimi čerkami natisnjen izhaja. Vsakimu drugimu listu pridana je priloga s nadpisom „Podunavka“. Novine obseguje znamenite deželske prigodbe in novice od celiga sveta s posebnim obziram na Serbio in bližne pokrajine; Podunavka pa je namenjena za znanosti, umetnosti, prijateljske dopise, pesme in za vsake sorte prijetne in važne novice. Kdor se tadaj kaj po svetu ogleda in peča, kaj se posebno z našimi Soslavjani godi, mu ni treba važnosti in vrednosti teh listov dost hvaliti, kir same v oči sijete, in to tim več, kir vemo de je njih urednik visoko zaslužni gosp. Miloš Popović, kteriga učenost in lično izobraženost dobro poznamo. Novine s Podunavko za austrianske zemlje polletno veljajo 5 goldinarjev 18 krajzerjev srebra. — Želimo de bi se izobraženi bravci številno na imenovani časopis predplačali in mu spodobno spoštovanje skazali, kakor tudi Serbi našimu skazujejo.

Sméf.

(Kako so stariga vojshaka zhaftili.) 22. Velikitravna 1843 je bil v Oljmizu pogrèb nar starejšhiga vojshaka z. k. estrajške armade. Matija Marzeniere v Majlandu na Lafhkim rojen v letu 1761, je bil 20. Profenza 1771 k vojakam poterjen, ter fo ga k igravzam (musikantam) sapifali,

*) Dobro in vezhkrat skušeno ljupilo soper shurke prodaja tudi v Ljubljani tabakoprodajavez Hofman bliso Franzishkanarjev, in Kukovo tersheftvo sraven gledifha (Theater); nar imenitnih je pa »kralj shurkov« prodajal, kteri je pred nekimi létmi v Ljubljani umerl. Prav veliko je imel s shurki opraviti. Svedili smo, de je seme, ki ga »Sabadilla« imenujejo, v neki shtazuni kupaval, ktero je pa sadaj prodajati, tudi prepovedano. Vrednistvo.

1. Roshnizveta 1782 pa k tretjemu regimentu kanonirjev preftavili. V vojfki léta 1793 s Franzosam je dobil savoljo hrabrofti in ferzhnofti pred fovrashnikom freberno fvetinjo, in kmali potém je defétnik (korporal) ratal. V létu 1801 je dobil pa slato fvetinjo. In tako je ofkerbljeval defétnikovo flushbo, dokler ga je bolesen velike starofti dotekla, svojo dva in sedemdefét létno flushbo bres vse graje do svoje vishji starofti od 82 let doshivil.

Vfi vojfkovódi is Oljmiza, veliki ofizirji, ftótniki, zeli tretji regiment kanonirjev in velika mnozhiza is vfih redov ljudi fo ga spremili notri do pokopalifha. Lép pogreb! Gotovo fi ga je ftari vojfhak fkos 72 lét saflushil! —

Spomladanjfke zvetlize.

Nafledne zvetlize fo jele v z. k. botanifhkimu vertu v Ljubljani in tudi drugod h konzu Švezhana in v sazhetku Šufhza zveteti, ktere nam veselo spomlad osnanujejo:

Beli svonzhiki ali zingeljzhki (gem. Schneeglöcklein, Galanthus nivalis). — Spomladanjfki shafran, ali pokolniza (Frühlings-Safran, Crocus vernus); to zvetlizo vezh ljudi podlefk, ali golobnják, ali ufhivz, (Herbst-Zeitose, Colchicum autumnale) imenujejo, kar je pa prav velika smota; podlefk je namrezh tifta zvetliza, ktera se jesen po fenoshetih famo s zvetjem perkashe in prezvéta, spomlad pa fhe le selifhe in perje poshéne, med ktermi fo majhini po orehu veliki mefhizhki, v kterih se sernje ali feme snajde; feme in zela zvetliza s korenino vred je strupena in zelo shivini med mervo ali fenam slo fhkodljiva. — Trobentiza (stengellose Schlüsselblume, Primula acaulis). — Norize ali veliki zingeljzhki (Frühlings-Knotenblume, Leucojum vernum). — Jeterna ali jeterno-selifhe (edles Leberkraut, Hepatica nobilis). — Plavi divji zhebulzhik ali divja zintiza (zweiblättrige Meerzwiebel, Scilla bifolia). — Teloh, telovnek, kurize ali kurja smert (schwarze Nieswurz, Helleborus niger). — Lapufhzhik (gemeiner Huflattig, Tus-silago Farfara). — Blagajove joshefze (Blagay'scher Seidelbast, Daphne Blagayana). — Divji poper ali vovzhin (gemeiner Seidelbast, Daphne Mezereum). — Podbel (schneeweisse Pestilenzwurz, Petasites niveus). — Pishemza (gemeines Bisamkraut, Adoxa moschatellina.)

A. Fleischmann.

Vganjka.

Kdo orje bres drevéfa in konjev?

Shitni kup.	U Ljubljani		U Krajnju	
	13. Šufhza.		11. Šufhza.	
	fl.	kr.	fl.	kr.
1 mernik Pphenize domazhe	1	21	1	30
1 „ „ banafhke	1	25	1	31
1 „ Turfhize	1	2	1	6
1 „ Sorfhize	1	6	1	12
1 „ Ershi	—	56	1	3
1 „ Jezhmena	—	52	1	3
1 „ Profa	1	2	1	5
1 „ Ajde	1	—	1	4
1 „ Ovfa	—	36	—	38

V Ljubljani. Natisnil in saloshil Joshef Blasnik.